

Plenul Curții Constituționale, investit în temeiul art.146 lit.d) din Constituția României, al art.11 alin.(1) lit.d) și al art.29 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a luat în dezbatere următoarele excepții de neconstituționalitate:

I. Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.5 lit.c) din Legea nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 205 din 24 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora: *„În sensul prezentei legi, prin membru de familie se înțelege:[...] c) persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc;”*.

În urma deliberărilor, Curtea Constituțională, cu unanimitate de voturi, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma *„în cazul în care conviețuiesc”* din cuprinsul prevederilor art.5 lit.c) din Legea nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie este neconstituțională.

Curtea că a constatat că alin.(2) al art.20 din Constituție - care stabilește că, în caz de neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România este parte și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile – instituie prioritatea de aplicare a reglementărilor internaționale față de legile interne contrare. Or, art.3 (Definiții) lit.b) din Convenția din 11 mai 2011 a Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, ratificată de România prin Legea nr.30/2016, Convenție ce reprezintă un veritabil tratat privind drepturile omului, prevede că „violența domestică” înseamnă toate acțiunile de violență fizică, sexuală, psihologică sau economică, care se produc în mediul familial sau domestic ori între foștii sau actualii soți sau parteneri, *indiferent dacă agresorul împarte sau a împărțit același domiciliu cu victima*.

Prin urmare, condiția conviețuirii impusă de prevederile art.5 lit.c) din Legea nr.217/2003 persoanelor care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii, pentru a se putea emite un ordin de protecție, constituie o neconcordanță, în accepțiunea art. 20 alin. (2) din Constituție, între legea internă și un tratat privitor la drepturile fundamentale ale omului, situație în care textul constituțional consacră prioritatea reglementării internaționale.

Așadar, sintagma *„în cazul în care conviețuiesc”* din cuprinsul prevederilor art.5 lit.c) din Legea nr.217/2003 contravine dispozițiilor art.20 alin.(2) din Constituție, prin raportare la art.3 lit.b) din Convenția din 11 mai 2011 a Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, ratificată de România prin Legea nr.30/2016.

De asemenea, Curtea a reținut că cerința conviețuirii, impusă de prevederile art.5 lit.c) din Legea nr.217/2003 persoanelor care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii pentru a se putea emite un ordin de protecție, este nerezonabilă, întrucât determină inadmisibilitatea cererii de emitere a ordinului de protecție, deși se constată exercitarea unui act de violență, de natură să pună în pericol viața, integritatea fizică sau psihică sau libertatea victimei și deși aceasta demonstrează în fața instanței că între părți s-au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii. Astfel, această condiționare contravine însuși scopului pentru care a fost adoptată Legea nr.25/2012, de modificare a Legii nr.217/2003, și anume crearea unui instrument juridic civil eficient pentru prevenirea și combaterea violenței în familie – ordinul de protecție, prin care instanța poate să dispună, cu caracter provizoriu, una ori mai multe dintre măsurile - obligații sau interdicții prevăzute la art.23 din lege.

Curtea Constituțională, cu unanimitate de voturi, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma *„în cazul în care conviețuiesc”* din cuprinsul prevederilor art.5 lit.c) din Legea nr.217/2003 contravine și dispozițiilor constituționale ale art.22 privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică și ale art.26 privind viața intimă, familială și privată.

Decizia este definitivă și general obligatorie și se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și instanței care a sesizat Curtea Constituțională, respectiv Tribunalului Timiș – Secția I civilă.

II. Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.252 alin.(2) teza întâi din Codul de procedură civilă și a dispozițiilor art.22 alin.(7) și (8) teza întâi sub aspectul sintagmei *„precum și în situații temeinic justificate, menționate în actele administrative emise în acest scop”* din Legea nr.360/2002 privind Statutul polițistului. După sesizarea

Curții Constituționale, prevederile art.22 alin.(8) din Legea nr.360/2002 au fost abrogate prin art.I pct.17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.21/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.459 din 21 iunie 2016. Sintagma „*precum și în situații temeinic justificate, menționate în actele administrative emise în acest scop*” cuprinsă în art.22 alin.(8) teza întâi din Legea nr.360/2002 privind Statutul polițistului este supusă controlului Curții întrucât, prin Decizia nr.766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.549 din 3 august 2011, Curtea Constituțională a statuat că sintagma „*în vigoare*” din cuprinsul dispozițiilor art.29 alin.(1) și ale art.31 alin.(1) din Legea nr.47/1992 este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare.

Textele de lege criticate au următorul cuprins:

- Art.252 alin.(2) teza întâi din Codul de procedură civilă: „*Textele care nu sunt publicate în Monitorul Oficial al României sau într-o altă modalitate anume prevăzută de lege, [...] trebuie dovedite de partea interesată*”.

- Art.22 alin.(7) și (8) din Legea nr.360/2002: „*Competențele emiterii actelor administrative privind nașterea, modificarea, suspendarea și încetarea raportului de serviciu al polițistului se stabilesc prin ordin al ministrului administrației și internelor, în condițiile legii*”.

(8) *În cazurile prevăzute la art.69 alin. (1) lit. j), precum și în situații temeinic justificate, menționate în actele administrative emise în acest scop, polițiștii pot fi puși la dispoziția unității pe o perioadă de cel mult 3 luni, timp în care vor beneficia de drepturile bănești avute, cu excepția indemnizației de conducere, după caz[...]*”.

1. În urma deliberărilor, Curtea Constituțională, cu unanimitate de voturi, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma „*precum și în situații temeinic justificate, menționate în actele administrative emise în acest scop*” cuprinsă în art.22 alin.(8) teza întâi din Legea nr.360/2002 privind Statutul polițistului, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.21/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului, este neconstituțională.

Curtea a făcut referire la Decizia nr.244 din 19 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.469 din 23 iunie 2016, prin care s-a declarat neconstituțional art.78 alin.(1) din Legea nr.360/2002 potrivit căruia „*Procedura și cazurile de modificare și/sau suspendare a raporturilor de serviciu ale polițistului se stabilesc prin ordin al ministrului administrației și internelor*”. În această decizie s-a reținut, în esență, că, potrivit art.2 alin.(1) din Ordinul ministrului afacerilor interne nr.298 din 23 decembrie 2011, raporturile de serviciu ale polițiștilor se pot modifica prin: delegare, detașare, participare la misiuni internaționale, transfer, mutare, împuternicire pe o funcție de conducere și punere la dispoziție și că elemente esențiale care conturează statutul profesiei de polițist sunt date în competența ministrului afacerilor interne care, prin acte administrative cu o putere juridică inferioară legii, este abilitat să reglementeze procedura și cazurile de modificare și/sau suspendare a raporturilor de serviciu ale polițistului ceea ce aduce atingere dispozițiilor art.1 alin.(4) și (5) și art.73 alin.(3) lit.j) din Constituție.

Analizând dispozițiile art.22 alin.(8) teza întâi din Legea nr.360/2002, Curtea a reținut că sintagma „*precum și în situații temeinic justificate, menționate în actele administrative emise în acest scop*” este neconstituțională, întrucât permite autorității administrative care emite actul pe care se întemeiază punerea la dispoziție să determine, după libera sa apreciere, care sunt cazurile în care se poate dispune punerea la dispoziție, completând astfel legea organică și aducând atingere art.73 alin.(3) lit.j) din Constituție.

De asemenea, Curtea Constituțională a reținut că, în jurisprudența sa, a statuat că o dispoziție legală trebuie să fie precisă, neechivocă, să instituie norme clare, previzibile și accesibile, a căror aplicare să nu permită arbitrariul sau abuzul. Totodată, norma juridică trebuie să reglementeze în mod unitar, uniform, să stabilească cerințe minimale aplicabile tuturor destinatarilor săi (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2015). Or, în cazul de față, lăsând la latitudinea unei autorități administrative stabilirea unor elemente esențiale ale raportului de serviciu al polițistului și, implicit, ale statutului acestuia, textul legal criticat imprimă un caracter relativ, nepermis, cazurilor de modificare a raporturilor de serviciu ale polițistului.

Având în vedere cele menționate, Curtea a constatat că prin delegarea unei atribuții ce aparține în exclusivitate legiuitorului către o autoritate administrativă sunt încălcate și prevederile art.1 alin.(4) din Constituție referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat, precum și cele ale art.1 alin.(5) din Constituție, în componenta sa referitoare la previzibilitatea și accesibilitatea legii.

2. Cu unanimitate de voturi, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.252 alin.(2) teza întâi din Codul de procedură civilă și a celor ale art.22 alin.(7) din Legea nr.360/2002 privind Statutul polițistului.

Decizia este definitivă și general obligatorie și se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și instanței care a sesizat Curtea Constituțională, respectiv Tribunalului București – Secția a II-a contencios administrativ și fiscal.

Argumentele reținute în motivarea soluțiilor pronunțate de Plenul Curții Constituționale vor fi prezentate în cuprinsul deciziilor, care se vor publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.